

Autobus sa muzičarima

Toga dana vožnja od Portlanda bila je užasna. Radio u autobusu se pokvario još prethodne nedelje, kada smo napustili Spokejn. Nas sedamnaest muškaraca nije moglo da izdrži baš mnogo pokeraških ruku bez kartaroškog stola i pića, a pošto su nam na nastupima povremeno tražili da izvedemo *Devedeset devet pivskih flaša na zidu*, nije nam bilo ni na kraj pameti da to dobrovoljno pevamo. Bili smo odrasli ljudi. Svi smo imali iza sebe različite prošlosti, i to sjajne prošlosti, ali nakon nekoliko godina, sve smo ih i čuli i ispričali.

Dok smo se vozili iz Oregona u Kaliforniju, čitao sam prvi pasus knjige *Sedam stubova mudrosti* i to već nekoliko sati, jer pogledom sam lutao čas po požutelim stranicama, čas po bleštavozelenom predelu napolju. Kada ste na turneji po zemlji, brzo shvatite da je Amerika prijatan prizor kroz staklo autobusa, koji se zatim bar osam hiljada puta ponavlja pre nego što se utopi u nejasne obrise nekog smeđeg gradića.

Frenki Pompano, prvi tenor saksofon, krčio je sebi put do mog ušuškanoj mesta u zadnjem delu autobusa. „Je l' ti dosadilo?“, upita on. „Pošto sam spreman da isečem vene rezačem za pisak.“

Seo je s moje leve strane, kao što je činio svake večeri na podijumu i tresnuo tako jako da su se zadnja vrata autobusa otvorila. Trebalo je da budu zatvorena i zaključana, ali nisu bila. Ugledao sam izraz detinjeg iznenađenja na njegovom licu kada je počeo naglavačke da ispada iz autobusa u pokretu.

Odmah sam jurnuo za njim i levom rukom mu zgrabio okovratnik. Tako bih ga lepo spasio da sam se desnom rukom držao za nešto drugo a ne za *Sedam stubova mudrosti*.

Obojica smo bili napola izvan autobusa i Frenki je shvatio da će nam glave, ako potpuno ispadnemo, tresnuti na put sa dobrih osamdeset kilometara na sat. Izbeumljeno se uhvatio za moj kaiš, vukući me sve više napolje, podižući klackalicu u pogrešnom smeru. Nisu nas učili prirodnim naukama u Džulijardovoj muzičkoj školi, ali ja sam poznao zakone fizike i jednostavno sam proračunao da je nemoguće da istegnem desnu nogu dovoljno daleko ne bih li se zakačio stopalom za donji deo sedišta ispred mene ili da metatarzalne kosti u mom stopalu ne mogu izdržeti celu težinu dvojice muškaraca koji vise iz zadnjeg dela dodžovog autobusa sa osam vrata. Na našu sreću, Isak Njutn nikada nije uvrstio adrenalin u neku svoju jednačinu.

Iznenada, sigurne ruke dvojice duvača Denija Hodžsa i Harija Vajdela, odnosno drugi i treći trombon, vratili su me nazad u autobus. Bili su dorasli zadatku. Izvukli su me kao da povlače klizač trombona od sedme do prve pozicije. Čvrsto sam se uhvatio za Frenkija, koji me je pogledao poput planinara uplašenog da ću mu preseći uže. Jednim dobrim trzajem, uvukao sam ga ponovo nazad. Stavio sam rezu na vrata i zapazio da niko iz orkestra nije ni primetio našu malu dramu, osim Tomija Trega, momka zaduženog za organizaciju i odgovornog za zadnja vrata autobusa. Bio je bleđ kao mlečno staklo kada je

skrenuo pogled od mog. Pomislio sam da treba da se setim kada stignemo u hotel da mu ispričam priču kako sam i ja jednom napravio potpuno istu grešku. Trebalo je da ispričam tu priču Tomiju sada i ovde, ali nisam je još smislio.

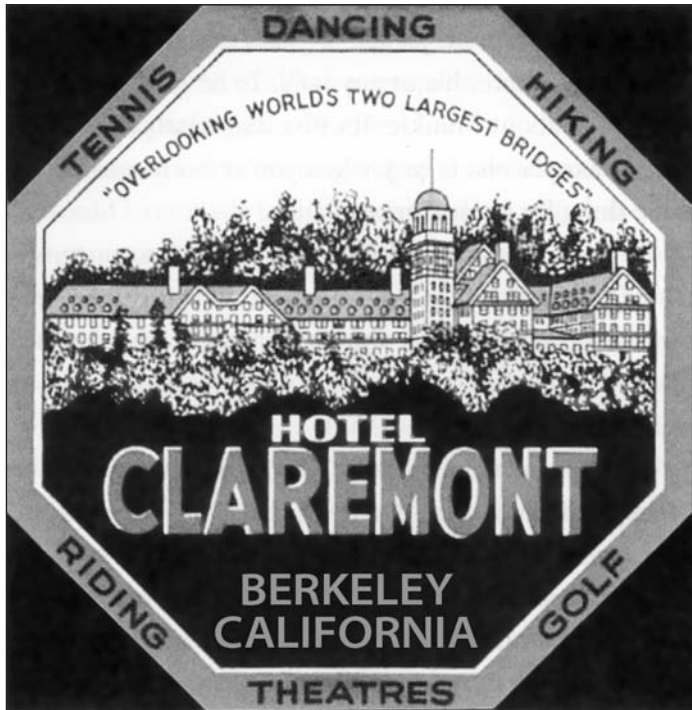
„Isuse, mogao si da pogineš, Rej”, reče Frenki brišući s jakne prašinu s puta. „Pretpostavljam da si ti sada moj heroj.”

Nisam bio heroj, ni njegov, niti bilo čiji. Da budem iskren, nisam mnogo ni mario za Frenkija. Samo što je lako da umalo izgubite život zbog kolege saksofoniste, kada zapravo nemate šta da izgubite.

Pre septembra 1940, više nego jednom sam trezveno razmišljao da izvršim ono što mi muzičari nazivamo *dal segno al coda*, što predstavlja pisano uputstvo na partiturama da svirač treba da preskoči ponavljanje onoga što je bilo do sada i da ode pravo na kraj.

Srećom, žena koju volim (koja je baš u susednoj sobi dok pišem ove reči i koja se – neka joj je bog u pomoći – složila da pregleda ove stranice kada završim priču o jednoj nevinoj intrigi koja je postala mučna tajna, a na kraju se otkrila kao smrtonosna zagonetka) uspela je da mi pomogne da napravim najčudesniji *da capo*, što nama koji sviramo džez znači „kreni ponovo iz početka”.

Klermont

Sat vremena pre zakazane svirke, naš autobus se vukao uz brežuljke obrasle šumom kraj granice sa Oklandom i Berklijem, nad kojima je bio usađen nekako topao, aristokratski hotel Klermont.

Kada smo imali ugovoreno sa hotelom, obično je naš momak potpisivao za sve nas, ali ugledno mesto poput Klermonta iziskivalo je

od svakog člana orkestra da se sâm upiše. Mrzeli smo to, pošto nas je put iscrpeo, a trebalo je i da te večeri stojimo na bini četiri sata i zabavljamo ono malo ljudi koji dolaze ponedjeljkom uveče.

Besprekorno uređeno predvorje hotela pretrpelo je mnoge promene otkako sam tu prvi put svirao kada sam bio tinejdžer.

„Rej Šervud”, upita recepcioner gledajući moj potpis u hotelskoj knjizi prijava. Bio je to prilično prijatan mladić iako je bilo očigledno da nikada nije ni prišao zubaru ili kozmetičaru.

„Ja sam”, odgovorih, a on mi predaše ključ s bakarnim priveškom na kojem je s jedne strane pisalo *Klermont, Berkli, Kalifornija* i ispod toga broj sobe, a s druge *Ako se odnese, pošaljite ga bez koverta. Poštarina plaćena*. Stavio sam ključ u novčanik, ispod jezička gde uvek čuvam ključ od sobe, gde ga obavezno zaboravim i izvadim tek da bih ga ubacio u poštansko sanduče u prvom sledećem gradu u kojem nastupamo.

Recepcioner je tražio po malim pregradama iza sebe. „Šerrrrrrrrrr-vude, sačekajte, mislim da imate... Da. Po podne je jedna mlada dama ostavila ovo za vas.”

Položio je kovertu s mojim imenom, koju sam odmah otvorio. Pismo, napisano urednim, iskošenim rukopisom, počinjalo je:

„Dragi gospodine Šervud,

Bila bih počastvovana da se nađete sa mnom kako bismo raspravili o jednoj poslovnoj ponudi za koju verujem da će vam koristiti. Ne želim da vam u pismu dosađujem detaljima, pa se nadam da ću imati priliku da vam uživo dosađujem sutra ujutru u pola deset, kada ću sve pokušati da utičem na vašu odluku uz šolju dobre kafe. Pošto pravim užasnu kafu, da li biste mogli da se sa mnom nađete u kafeu *Lafajet* na izložbi *Golden Gejt* na ostrvu *Trežer*?”

Poslednjih šest reči bilo mi je jasno poput hijeroglifa, ali pretpostavio sam da bi neko u hotelu mogao da me uputi do tog odredišta

– ako odlučim da se nađem s njom u gluvo doba, to jest, u pola deset, što je za džez muzičara jednako ciku zore.

„Ja nastupam u Sunčevoj kuli u deset”, pismo se nastavljalo, i dalje pometeno, „pa, ako ne možete da stignete, nema veze. Ipak, vreme *jest*e od presudnog značaja i veoma je važno da se nađemo što je pre moguće. Nadam se da će vas moja ponuda zanimati, a u suprotnom, molim vas, imajte u vidu da su mi tri bruća u poslednjih mesec dana uputila različite komplimente u vezi sa mojim izgledom. Sigurna sam da su samo bili učtivi, ali možda biste voleli da steknete sopstveno mišljenje. Obaveštavam vas da ako vas ne budem videla sutra u kafeu (gde ću vas prepoznati po fotografiji iz časopisa *Metronom*), nameravam da vas nađem u Klermontu i da vas jurim do smrti.”

Pismo je bilo potpisano sa *Gejl Prentis*. Ispod njenog potpisa nalazio se telefonski broj govornice u Berkliju.

„Video si devojku koja je ovo ostavila”, upitah recepcionera.

„Da, gospodine, jesam”, reče on.

Pružih mu novčanicu od jednog dolara. „Reci mi, da te je ta devojka pitala da zajedno doručkujete, da li bi pristao?” Nasmeših se kao da smo obojica bili svetski ljudi.

„Ne, gospodine, morao bih da je odbijem”, odgovori dok je desnim rukavom pokrio novčanicu i spustio je s mermernog stola u levu ruku koja je čekala. „Već dve godine sam zaručen manikirkom iz Volnat Krika, koja radi ovde u Klermontu. Siguran sam da ona ne bi volela da se družim sa privlačnom mladom ženom.” Poslednje tri reči je naglasio i namignuo.

„Koliko mladom”, upitah.

„U dvadesetim.”

„U kojim dvadesetim?”

On slegnu. „Možda je malo previše mlada za vas.”

Nagnuh se napred. „Koliko misliš da imam godina?”

On me osmotri. Bio sam neuredan od duge vožnje autobusom i koristilo bi mi da se obrijem. „Trideset četiri?”

„Trideset osam”, prosvetlih ga i zahvalno mu pružih još jednu novčanicu.

Nisam imao to zadovoljstvo da doručkujem s nekom ženom gotovo godinu dana, a u poslednje vreme budio sam se i suviše rano (snovi su mi se vraćali). Odlazak na primamljivi sastanak s privlačnom mladom ženom činio se da je mnogo bolji način da mi prođe jutro nego da sedim u sobi i igram karte sa samim sobom. Gejl je rekla (već smo se oslovljavali po imenu) da će biti počastvovana da se nađe sa mnom. Ne bi bilo nimalo viteški kada bih se oglušio o tako jednostavan i šarmantan zahtev. Gurnuo sam pismo u unutrašnji džep, podigao kofer i zaputio se ka stepenicama.

„Šta to zviždiš”, upita Rali Sabotin, koji je čučao na podu predvorja i nimalo nije bio srećan pošto je izgubio jedan od točkića koje je privezao na kutiju s gudalom za bas. Rekao sam mu da nisam bio svestan da zviždim.